

Kartlegging av beitemarkssopp i utvalgte verneområder i Vestfold og Telemark 2023

Sigve Reiso / Siri Khalsa

Kartlegging av beitemarkssopp i utvalgte verneområder i Vestfold og Telemark 2023

Forfattere: Sigve Reiso / Siri Khalsa

Publisert: 02.04.2024

Antall sider: 21 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Reiso S. og Khalsa S. 2023. Kartlegging av beitemarkssopp i utvalgte verneområder i Vestfold og Telemark 2023. Biofokus rapport 2024-047. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Pirane Naturreservat / Fiolet rødspore / Spiss vokssopp / Ørstvethalvøya plante- og dyrefredningsområde / Grønn rødspore Foto: Siri Khalsa

Biofokus rapport 2024–047

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-358-9

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark foretatt kartlegging av beitemarkssopp i utvalgte verneområder i Vestfold og Telemark. Hanne Thoen har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Sigve Reiso har vært prosjektansvarlig og Siri Khalsa har bidratt med kartlegging og artsbestemmelse av sopp. Vi takker oppdragsgiver for et spennende prosjekt.

Tinn, 12.03.2024

Sigve Reiso

Stranda naturreservat. Foto: Siri Khalsa

Innhold

1	Innledning.....	5
1.1	Bakgrunn og undersøkelsesområde	5
1.2	Naturgrunnlag og historikk	6
2	Metode	10
2.1	Datainnsamling.....	10
2.2	Artskartlegging	10
2.3	Behandling av data og prosjektets produkter.....	10
3	Resultater.....	11
3.1	Artskartlegging	11
4	Innspill til skjøtsel	14
5	Referanser	19
	Vedlegg 1. Kategorier for rødlistearter	19

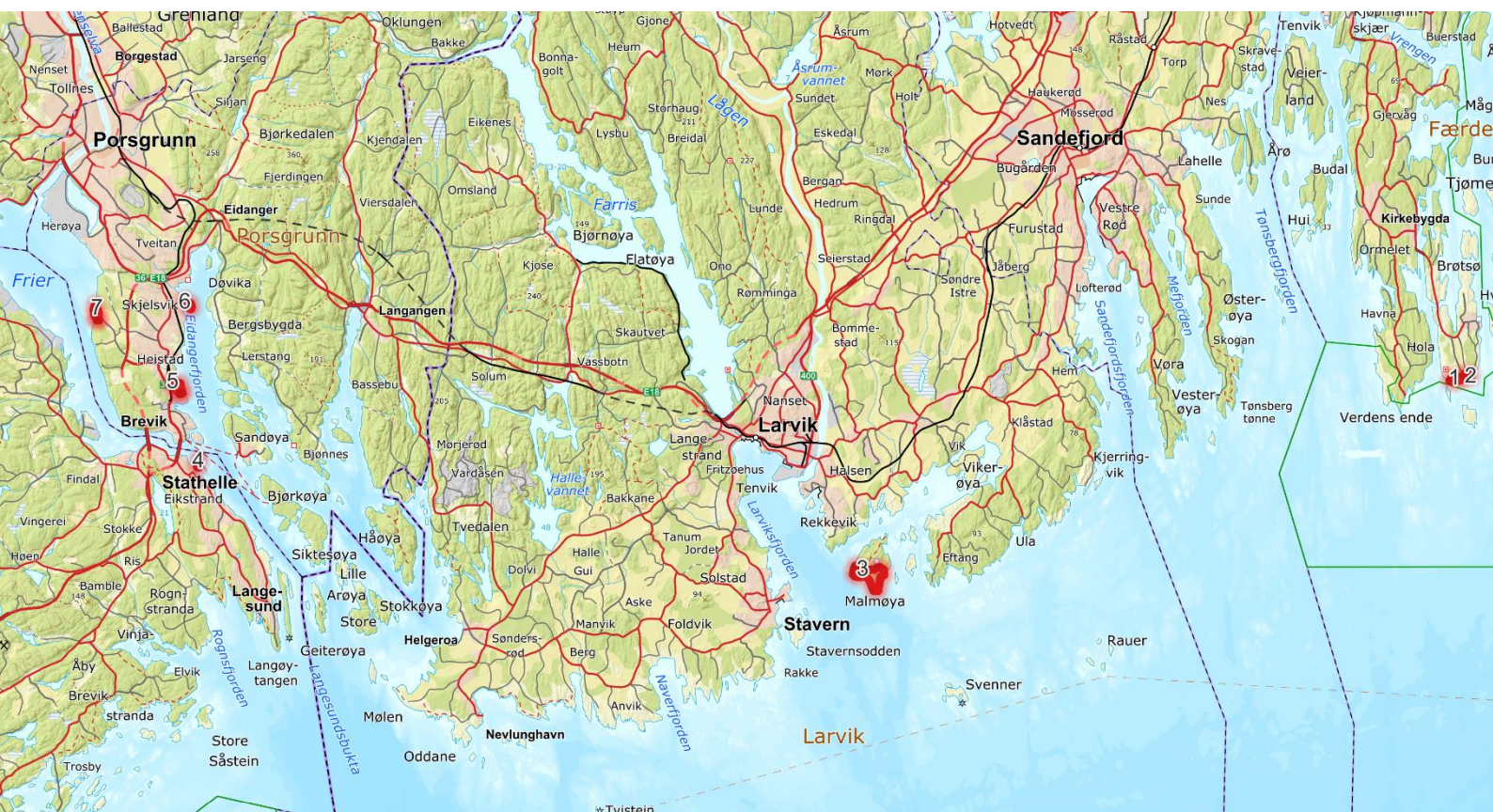
1 Innledning

1.1 Bakgrunn og undersøkelsesområde

Oppdraget har gått ut på å kartlegge beitemarksopp i syv utvalgte verneområder i Vestfold og Telemark, se tabell 1 og figur 1. I tillegg har vi notert enkelte forhold knyttet til tilstand og skjøtsel.

Tabell 1. Verneområdene som er undersøkt for beitemarksopp.

Verneområde	Kommune
Malmøya	Larvik
Sønstegård	Færder
Pirane	Færder
Hellås	Porsgrunn
Stranda	Porsgrunn
Ørstvedthalvøya	Porsgrunn
Gjermundsholmen	Bamble

Figur 1. Syv verneområder i Vestfold og Telemark (markert i rødt) som er undersøkt for beitemarksopp og skjøtelsesbehov. 1) Pirane, 2) Sønstegård, 3) Malmøya, 4) Gjermundsholmen 5) Hellås, 6) Ørstvedthalvøya og 7) Stranda.

1.2 Naturgrunnlag og historikk

Verneområdene består av kalkrike strandområder og beitemarker. I tillegg finnes åpent grunnlendt kalkmark og kalkfuruskog i reservatene (sistnevnte gjelder Stranda og Hellås naturreservat). Naturreservatene i Porsgrunn og Bamble (Hellås, Stranda, Ørstvedthavøya og Gjermundsholmen) står på en stripe med kalkstein og leirstein. I Malmøya, Pirane og Sønstegård er berggrunnen kalkfattig larvkitt og monzodioritt, se figur 2.

Figur 2. Berggrunnskart med undersøkelsesområder tegnet i rødt. Blått=kalkstein, grønn=leirstein, rosa=larvkitt og lysrosa=monzodioritt. Både mørkerosa og lyserosa består av kalkfattige berggrunnstyper, mens blå/grønn viser til kalkrike typer. Kilde: NGU.

Historiske arealendringer

Naturreservatene har stort sett vært åpne arealer historisk sett og tidligere brukt som beitelandskap med innslag av skog. Arealene er lite endret sett fra historiske flyfoto, bortsett fra mer eller mindre grader av gjengroing. Arealene i årene 1950-60 var stort sett beitet ned og begynnende gjengroing sees fra rundt 2000-tallet. Dette er tydelig på Ørstvedthavvøya, Gjermundsholmen, Stranda og Pirane se figur 3, 4,5,6 og 7. Naturreservatene i Malmøya, Stranda og Hellås er preget av skog men har noen små arealer som historisk sett var åpne og er nå preget av litt gjengroing fra kantene. Noen av reservatene har fått utarbeidet skjøtelsesplaner og restaurering med skjøtsel eller beite er igangsatt, slik som på bl.a. Stranda, Ørstvedthavvøya og Hellås naturreseptat.

Figur 3. Øverst: Flyfoto av Pirane og Sønstegård naturreservat fra 1960. Nederst: flyfoto fra 2023.

Figur 4. Flyfoto av Gjermundsholmen naturreservat fra 1964 og 2015.

Figur 5. Flyfoto av Ørstvedthalvøya fra 1947 og 2023.

Figur 6. Flyfoto av Stranda naturreservat fra 1964 og 2015.

Figur 7. Flyfoto av Hellås naturreservat fra 1964 og 2023.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Beitemarksopp
- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk knyttet til åpne naturtyper (beitemark og åpen grunnlendt kalkmark)

Viktige datakilder

Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området, bl.a. Naturbase og Artskart og historiske flybilder.

Feltkartlegging

Feltkartlegging i området ble utført av Siri Khalsa og Sigve Reiso 6-7 september og 2-3 oktober. For å avsløre soppmangfoldet av sopp er man avhengig av gunstig nedbør og varme i forkant for at soppene skal vise seg. Av den grunn kan det ta tiår å fange opp soppmangfoldet i et område. Generelt var 2023 et godt soppår, men september ble preget av tørre værforhold, mens det i oktober var bedre forhold.

2.2 Artskartlegging

Det ble grundig undersøkt for beitemarksopp i naturreservatene. Sopper som ikke ble bestemt i felt ble samlet til gjennomgang på kvelden og tørket til senere artsbestemmelse. Disse ble bestemt ved bruk av mikroskop og bestemmelseslitteratur. Bestemmelser ble videre sendt til eksperter for bekreftelse og enkelte *Entoloma* arter er sendt til Alvalab i Spania for DNA-sekvensering.

2.3 Behandling av data og prosjektets produkter

Rapporten publiseres på Biofokus sin [rapportserie](#) og artsfunn publiseres i Artskart. Innsamlet soppmateriale og særlig belegg fra sjeldne arter er tatt vare på som referansemateriale. Disse sendes etter hvert til fungariet/naturhistorisk museum på Tøyen.

3 Resultater

3.1 Artskartlegging

Kartleggingsfokus var på beitemarksopp, men enkelte andre rødlista karplanter og skogsopp ble i tillegg registrert. Enkelte «ekstra» slåttemarkslokaliteter utenom verneområdene ble besøkt i samråd med Statsforvalteren, se tabell 3. Det ble registrert 88 artsobservasjoner av sopp og enkelte karplanter til sammen fordelt på 40 arter. Av rødlistearter er det registrert 37 funn fordelt på 19 arter. Se tabell 2 og 3 for alle observasjoner, fordelt på verneområde/lokalitet.

Det var ingen tidligere registreringer av beitemarksopp på Malmøya, Ørstvedthalvøya, Gjermundsholmen, Hellås eller Stranda naturreservat. I Stranda og Hellås var det tidligere enkelte soppfunn knyttet til kalkfuruskog. Alle funn for disse fem naturreservatene er derfor nye for områdene. Det var en del registreringer av beitemarksopp fra før i Pirane og Sønstegård. For Pirane var knippesmåfingersopp VU ny for området ellers var rødlisteartene vi fant i 2023 gjenfunn av tidligere kjente forekomster. I Sønstegård var det ingen sopp å finne, selv om det tidligere var registrert flere rødlistefunn. Dette er et særlig tørkeutsatt område med mye vind som kan være med å forklare resultatene.

Tabell 2. Arter registrert i syv utvalgte verneområder. Alle observasjoner er med i tabellen.

Verneområde	Artsgruppe	Norsk navn	Latinsk navn	Status2021
Gjermundsholmen	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Gjermundsholmen	Sopper	Grønn rødspore	<i>Entoloma incanum</i>	NT
Gjermundsholmen	Sopper	Spiss vokssopp	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	LC
Gjermundsholmen	Sopper	Spiss vokssopp	<i>Spiss vokssopp</i>	LC
Gjermundsholmen	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Kjeglevokssopp</i>	LC
Gjermundsholmen	Sopper	Fiolett rødspore	<i>Entoloma mougeotii</i>	NT
Hellås	Karplanter	Hjertegras	<i>Briza media</i>	NT
Hellås	Karplanter	Hvitrot	<i>Laserpitium latifolium</i>	VU
Hellås	Sopper	Gul potetrøysopp	<i>Scleroderma citrinum</i>	LC
Hellås	Sopper	Furustokkjuke	<i>Phellinus pini</i>	NT
Hellås	Sopper	Skrentslørsoopp	<i>Cortinarius saporatus</i>	VU
Hellås	Sopper	Brun engvokssopp	<i>Cuphophyllus colemannianus</i>	VU
Hellås	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Ørstvedthalvøya	Sopper	Grønn rødspore	<i>Entoloma incanum</i>	NT
Ørstvedthalvøya	Sopper	Liten mønjevokssopp	<i>Hygrocybe miniata</i>	LC
Ørstvedthalvøya	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Ørstvedthalvøya	Sopper	Spiss vokssopp	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	LC

Verneområde	Artsgruppe	Norsk navn	Latinsk navn	Status2021
Ørstvethalvøya	Sopper	Tuekøllesopp	<i>Clavaria fragilis</i>	LC
Ørstvethalvøya	Sopper	Bittervokssopp	<i>Hygrocybe mucronella</i>	NT
Ørstvethalvøya	Sopper	Skjør vokssopp	<i>Hygrocybe ceracea</i>	LC
Ørstvethalvøya	Sopper	Papegøye vokssopp	<i>Gliophorus psittacinus</i>	LC
Ørstvethalvøya	Sopper	Mørkskjellet vokssopp	<i>Hygrocybe turunda</i>	VU
Ørstvethalvøya	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Ørstvethalvøya	Sopper	Grønn rødspore	<i>Entoloma incanum</i>	NT
Malmøya	Karplanter	Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	NT
Malmøya	Karplanter	Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	NT
Malmøya	Karplanter	Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	NT
Malmøya	Karplanter	Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	NT
Malmøya	Karplanter	Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	NT
Malmøya	Karplanter	Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	NT
Malmøya	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Malmøya	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Malmøya	Sopper	Gul småkøllesopp	<i>Clavulinopsis helvola</i>	LC
Malmøya	Sopper	Svartblå rødspore	<i>Entoloma chalybeum</i>	NT
Malmøya	Sopper	Engvokssopp	<i>Cuphophyllus pratensis</i>	LC
Malmøya	Sopper		<i>Entoloma anatinum</i>	VU
Malmøya	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Malmøya	Sopper		<i>Entoloma anatinum</i>	VU
Malmøya	Sopper	Lutvokssopp	<i>Neohygrocybe nitrata</i>	NT
Malmøya	Sopper	Gul småfingersopp	<i>Clavulinopsis corniculata</i>	LC
Malmøya	Sopper		<i>Entoloma anatinum</i>	VU
Malmøya	Sopper	Prydrødspore	<i>Entoloma serrulatum</i>	LC
Malmøya	Sopper	Gul småkøllesopp	<i>Clavulinopsis helvola</i>	LC
Malmøya	Sopper	Liten mønjevokssopp	<i>Hygrocybe miniata</i>	LC
Malmøya	Sopper	Silkerødspore	<i>Entoloma sericellum</i>	LC
Malmøya	Sopper	Hvit parasollsopp	<i>Lepiota erminea</i>	LC
Malmøya	Sopper	Grå grynusserong	<i>Dermoloma cuneifolium</i>	NT
Malmøya	Sopper	Engvokssopp	<i>Cuphophyllus pratensis</i>	LC
Malmøya	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Malmøya	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC

Verneområde	Artsgruppe	Norsk navn	Latinsk navn	Status2021
Malmøya	Sopper	Fiolett rødspore	<i>Entoloma mougeotii</i>	NT
Malmøya	Sopper	Beiterødspore	<i>Entoloma sericeum</i>	LC
Malmøya	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Pirane	Sopper	Engvokssopp	<i>Cuphophyllus pratensis</i>	LC
Pirane	Sopper	Liten vokssopp	<i>Hygrocybe insipida</i>	LC
Pirane	Sopper	Rosa fagerhatt	<i>Rugosomyces carneus</i>	LC
Pirane	Sopper	Gul småfingersopp	<i>Clavulinopsis corniculata</i>	LC
Pirane	Sopper	Brun engvokssopp	<i>Cuphophyllus colemannianus</i>	VU
Pirane	Sopper	Russelærvokssopp	<i>Cuphophyllus russocoriaceus</i>	NT
Pirane	Sopper	Skjør vokssopp	<i>Hygrocybe ceracea</i>	LC
Pirane	Sopper	Grå grynusserong	<i>Dermoloma cuneifolium</i>	NT
Pirane	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Pirane	Sopper	Papegøye vokssopp	<i>Gliophorus psittacinus</i>	LC
Pirane	Sopper	Russelærvokssopp	<i>Cuphophyllus russocoriaceus</i>	NT
Pirane	Sopper	Engvokssopp	<i>Cuphophyllus pratensis</i>	LC
Pirane	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Pirane	Sopper	Svartlodnetunge	<i>Trichoglossum hirsutum</i>	LC
Pirane	Sopper	Knippesmåfingersopp	<i>Clavulinopsis fusiformis</i>	VU
Pirane	Sopper	Kritt vokssopp	<i>Cuphophyllus virgineus</i>	LC
Pirane	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Pirane	Sopper	Gul småfingersopp	<i>Clavulinopsis corniculata</i>	LC
Sønstegård	Karplanter	Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	NT
Sønstegård	Karplanter	Marianøkleblom	<i>Primula veris</i>	VU
Stranda	Sopper	Karstrødspore	<i>Entoloma excentricum</i>	VU
Stranda	Sopper	Kantarellvokssopp	<i>Hygrocybe cantharellus</i>	LC
Stranda	Sopper		<i>Entoloma anatinum</i>	VU
Stranda	Sopper	Kjeglevokssopp	<i>Hygrocybe conica</i>	LC
Stranda	Sopper	Melsneglehatt	<i>Limacella glioderma</i>	LC
Stranda	Sopper	Liten mønjevokssopp	<i>Hygrocybe miniata</i>	LC
Stranda	Sopper	Gul småfingersopp	<i>Clavulinopsis corniculata</i>	LC
Stranda	Sopper	Papegøye vokssopp	<i>Gliophorus psittacinus</i>	LC
Stranda	Sopper	Elegant småfingersopp	<i>Ramariopsis subtilis</i>	NT
Stranda	Sopper	Hvit parasollsopp	<i>Lepiota erminea</i>	LC

Tabell 3. Ekstra lokaliteter (utenom verneområder) som ble besøkt.

Lokalitet	Artsgruppe	Norsk navn	Latinsk navn	Status2021
Fogtegata	Sopper	Karstrødspore	<i>Entoloma excentricum</i>	VU
Fogtegata	Sopper	Karstrødspore	<i>Entoloma excentricum</i>	VU
Fogtegata	Sopper	Stankrødspore	<i>Entoloma nausiosme</i>	DD
Admini	Sopper	Fiolettd rødspore	<i>Entoloma mougeotii</i>	NT
Admini	Sopper	Spiss vokssopp	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	LC

4 Innspill til skjøtsel

I tillegg til å kartlegge beitemarksopp noterte vi også observasjoner knyttet til tilstand og skjøtsel med tanke på forholdene for beitemarksopp og annet skjøtselbetinget arts mangfold. Som de historiske bildene i kap. 1.2 viser, har verneområdene tidligere vært mer åpne og kulturpåvirket. Skjøtsel er derfor et viktig tiltak for å opprettholde verdiene av kulturbetinget arts mangfold i reservatene. Flere av verneområdene har fått utarbeidet skjøtelsplaner og skjøttes pr i dag med beitedyr og/eller manuell skjøtsel. I tabell 4 har vi gitt korte innspill rundt tilstand og skjøtsel som vi mener kan være nyttig for videre forvaltning av verneområdene.

Tabell 4. Verneområdene som er undersøkt for beitemarksopp og noen overordna innspill til skjøtsel

Verneområde	Innspill til skjøtsel
Malmøya	Sopp- og urterike enger sentralt på Øya bør slås årlig. De små artsrike strandengene er i gjengroing. Disse bør økes i areal ved rydding av kratt.
Sønstegård	De urterike indre engene er godt egnet for sen slått årlig eller 2. hvert år. Positivt med variasjon i skjøtsel vs. Pirane som beites.
Pirane	Beite bør opprettholdes i kombinasjon med manuell rydding av kratt. Hvis mulig utvide gjerdene for å inkludere mer av de gjengrodde og grunneste tørrengene mot bergknauser i øst og vest. Disse er viktige for sopp. Evt. kun manuelt rydde de mest engdominerte partiene. Noe kratt bør spares på steinet areal og helt inn til berget for insekter og fugl etc.
Hellås	Videre skjøtsel med beite. Beitetrykk virker gunstig. Bør suppleres med manuell rydding av noe kratt rundt små engareal og i skogkanter, spesielt hvis det forekommer fremmede mispler.
Stranda	Videre skjøtsel med beite, men slitasjen fra beitedyr virker negativ. Bør vurdere begrenset beitetid, færre dyr eller andre dyreslag/raser. En del gjengroing og manuell skjøtsel med rydding av kratt bør øke. Spesielt rydding av mispler som det stedvis er mye av.
Ørstvedthalvøya	Det bør i større grad ryddes kratt foran kalkbergene for å bedre forholdene for kalklav. Øvrig bør nåværende skjøtsel videreføres.
Gjermundsholmen	Manuell rydding av kratt og ungskog bør økes. Spesielt langs kalkberg, men også nær åpen grunnlendt kalkmark.

Bilder

På Pirane i Færder er de grunnlendte engarealene på utsiden av beiteområdet i sterk gjengroing. Her kan med fordel gjerde flyttes mot buskvegetasjonen, eller deler av kantsonen ryddes for å eksponere mer av de tørreste engene. Foto: Sigve Reiso

Stranda preges av en del tråkkslitasje fra beitedyr, samtidig som det er mye oppslag av mispel og annet kratt. Foto: Sigve Reiso.

Grønn rødspore (NT) fra Gjermundsholmen naturreservat. Foto: Siri Khalsa 06.09.2023.

Stankrødspore (DD). Fra Fogtegata. Foto: Siri Khalsa 06.09.2023.

Elegant småfingersopp (NT) fra Stranda naturreservat. Foto: Siri Khalsa 02.10.2023

Anderødspore (VU). Fra Malmøya. Foto: Sigve Reiso september 2023.

Brun engvokssopp (VU) fra Pirane naturreservat. Foto: Siri Khalsa 02.10.2023.

Fiolett rødspore (NT) fra Gjermundsholmen naturreservat. Foto: Siri Khalsa 03.10.2023.

5 Referanser

Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for Naturtyper 2018*.

<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*.

<https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artskart. (2024) <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Vedlegg 1. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 5. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reproduisert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategoriplassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 6. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Biofokus

– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2024–047
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-358-9

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no